

VŽDYŤ JSEŠ Z PÍSKU

Jiří Pražák

Pokr začal šermovat rukama při emotivním znázorňování.
„No já jsem takhle doma šel, a on takhle běžel a já jdu,“
zamotal se do vysvětlování. Napil se piva a odmlčel se.
„Co bylo dál?“ vyzvídali hoši.
„Já ho neviděl, tak jsem ho zašlápl!“

*

*

*

Zájezd do Norska přilákal hodně členů HO Turnov. Dokonce i staří ošlehaní horolezci si nechtěli nechat ujít zážitek vidět Dánsko, Švédsko a Norsko. Lofotské ostrovy za polárním kruhem, lezení v proslaveném údolí Trollů a k tomu vidět místní pamětihodnosti je lákadlo pro každého. Byl to rodinný výlet s manželkami a dětmi. Pro některé to byla první zkušenost s nesocialistickým státem. Taková příležitost se naskytne málokdy. Pokr s rodinou samozřejmě nechyběl. Nadšeně vychutnával zážitky a každému o nich vyprávěl. Bylo ho plné tábořiště. Jednou večer se pustil do debaty s mladými horolezci. Obdivoval Lofotské skalní štíty nad tábořištěm.

„Mně se líbí, že je to tady tak malé, že se všude dostaneš za chvíli,“ řekl.

„To je takový klam, v horách kde je čistý vzduch se zdá, že je všechno blíž,“ poučili ho mládenci. Kdo nějakou dobu pobýval na horách, věděl jak tam vzdálenosti matou. Znal to i Pokr, ale přesto pokračoval. „Třeba ten ostroh nad tábořištěm, za dvacet minut tam dojdeš, jako nic!“

„Za hodinu možná,“ smáli se hoši.

„Maximálně dvacet minut!“ pokračoval.

„Tak to dokaž!“ pobízeli ho.

Všichni se smáli, protože si byli jisti, svojí pravdou. Navíc si mysleli, že jen blázen by takový názor skutečně obhajoval. Nesportovně vypadající muž, vyzařoval jistotu, že vyj-

de nahoru, ještě déle, než po hodině.

Nastala chvíle, kdy je jakékoli dohadování zbytečné. Pokr to dobře věděl.

„Sledujte za jak dlouho na ostroh dorazím!“ zvolal.

Odhodil svetr, ale jinak si ponechal vše, co právě měl na sobě. Džinsy nejsou oděvem pro maratónce, ale pokud by někdo očekával těžkopádný dusot, mýlil by se. Překvapil mládence svižným během. Vyrazil přímo vzhůru, po direktisimě. Bylo mu jedno, že slyší kaskády smíchu.

„Ozvi se nám za hodinu!“ volali za ním.

Běžec zmizel v lesním porostu. Hoši se naposledy zasmáli a rozešli se po tábořišti. Téměř přesně po dvaceti minutách se ozval ze skalního výběžku vysoko nad tábořištěm vítězoslavný řev. Pokr tančil oslavný tanec. Hoši zahanbeně klopili zrak. Nikdo nemohl tušit co se v něm skrývá. Kolohnátský muž, zdánlivý nesportovec, se ukázal být ze železa. Když hrál večer na kytaru, každý po něm nevěřicně pokukoval. Opět se stal králem. Ostentativně si přízeň osudu vychutnával.

Sláva mu však nevydržela dlouho. Navštívila ho nepříjemnost. Přišla nenápadně, až druhý den. Velmi brzy ráno začal cosi hledat. Z jeho stanu se ozývaly zvuky rozevíraných zipů, šramot a polohlasité dohovory.

„Sakra kde to může být?“ šeptal nevěřicně.

„Kam jsi to dal, tam to máš!“ kontrovala jeho žena. Léčila si lehkou přestřelku z předchozího dne. Připomeneme si, že hledání čehokoliv se systematickému muži, často nestávalo. Měl ve všem pořádek. Den před tím manželku hlasitě káral: „Ta baterka patří zásadně do pravé kapsy stanu! Vlevo dáváme otvírák na konzervy!“

Všude byli už po snídani a u Pokrů se stále prohledávalo všechno šatstvo, věci a batohy. Nervózní atmosféra prosakovala do okolí. Ve všech stanech věděli, že se mu něco

nemilého přihodilo. Kolem desáté vylezl ze svého plátěného příbytku. Vypadal znaveně. „Ztratil jsem peněženku!“ oznámil zvadle.

Celé okolí ztichlo. Všichni hleděli na zkroušeného nešťastníka. Král všerejšího dne zmizel. Zůstal tady jen obyčejný človíček.

„Všechny peníze a doklady, jsou fuč!“ naříkal.

„A neztratil jsi to při té pitomé sázce?“ připomenula manželka. Mračila se od všerejšího večera. Manžel jí svým vítězstvím, neudělal radost.

„Sakra, já ji měl v kapse!“ ozval se Pokr. Napřímil se a vypadalo to, že se ihned rozeběhne. Najednou to nebyl obyčejný človíček. Stál tady veliký pokušitel, rozhodnutý ztratit věc nalézt.

Solidarita je úžasná výsada lidí. Kdo mohl, vyrazil pábiteli na pomoc. Na třicet lidí se plahočilo prudkým kopcem. Každý měl příležitost ověřit si, jak je obtížné kráčet, natož utíkat. Peněženku se skutečně podařilo nalézt. Byla pochoptelně těsně pod skalní kazatelnou, kde byl vítězně dovršen všerejší maratónský běh.

„On je to plašan, ale jinak superman,“ vyjádřil se na Pokrovo konto jeden zkušený a prvovýstupy ověřený, starý lezec.

*

*

*

Na tábořiště v Lofotských ostrovech přijel rakouský horský vůdce. Klienta neměl, chtěl zde jen strávit dovolenou. Byl to starší muž menší postavy s dobrým fyzickým fondem. Měl k Českým horolezcům vstřícné vystupování. Pokr se s ním a jeho manželkou seznámil. Chodil je navštěvovat

do vyšperkovaného dormobilu. Navázal studijní vztah při procvičování angličtiny a němčiny. Občas přiblížil hochům něco z názorů západních cizinců. Tou dobou byl naplánován přesun zájezdu za poznáním jiných Norských lokalit. Probíhalo neformální rozloučení s místem. Poslední večer postávali všichni venku. Věčný den, charakteristický v zemích za polárním kruhem, poskytoval možnost nevšímat si času. Pokr zašel ke skupince přátel. Usmíval se spokojeně. Radost z něho tryskala.

„Podívejte se co jsem dostal od toho horského vůdce!“ vykládal s nadšením. Poskakoval jako velký žabák, oči mu jen zářily. Ukazoval při tom plechovku. Měla zelenou barvu. Zahraniční nápisy a logo sdělovaly, že uvnitř je Rakouské pivo. Od sametové revoluce uplynulo málo dní a doma ještě nepůsobila záplava zahraničních obchodních řetězců. Dnes je možné schnat cokoli, ale tenkrát obyčejné pivo z jiné země vzbuzovalo zájem. Navíc bylo v plechovce! Obrovská rarita! V Česku se prodávalo zásadně ve skle. Pokr chodil tábořištěm a všem se chlubil: „Vyměnil jsem to za láhev Malého Horolezce.“

Nelenil zajít do všech míst. Každý musel jeho neobvyklý úlovek vidět. U některých lidí svým kšeftíkem vzbuzoval závist. Těšilo ho to a prožíval si hvězdnou chvíli. Odjezd z místa, kde se dařilo si emotivně zpríjemnit.

Čas pokročil. Blížily se ranní hodiny. Bílý den ignoroval noc, plynule přešel v nový začátek. Skalní štůty začalo ozařovat slunce. Socha s Ragym pozorovali scenerii. Také si užívali pozitivní vzpomínku. Měli za sebou prvovýstup. Zaujatě rozmlouvali o detailech pohybu ve zdejších horách. Hleděli do průvodce kde byli vyfotografováni zdejší lezci.

Socha prozkoumal snímek a překvapil se. „Takhle to tady

chodí! My se trápíme v mokrých pohorách a všichni tihle hoši mají na nohách holínky! Tak by mne zajímalo, jestli v nich i lezou?“

Zastavil se u nich Pokr. Byl podivně smutný.

„To se může stát jenom mně,“ pravil hlasem kněze nad rakví.

Rozevřel ruce a ukázal obdivovanou plechovku. Už nevy-
padala tak zajímavě. Na boku měla po celé délce prask-
linu. Její obsah byl pryč.

„Vypadla mi z ruky, ani jsem nestihl to pivo ochutnat!“
pronesl ponuře.

*

*

*

Socha ve svých začátcích nastoupil na vojenskou službu
do kasáren nedaleko Plzně. Stal se z něj vojenský písař.

V jeho případě zapůsobil šotek paradoxů. Málokdo si do-
vede představit jakéhokoliv horolezce v takové funkci.
Hodilo by se to spíše pro neobratného nešiku či bojácného
maminčina mazánka. Byl tu však důvod, proč ho zelení
mužíčkové naveleli do dřevěné budovy za stůl pokrytý
papíry, vedle skříně nabitě k prasknutí šanony
a pořadači. Usoudili, že čerstvý absolvent umělecké
grafické školy, bude umět nadepsat lejstra čitelným
písmem. Porozumí si s psacím strojem a přehledně
uspořádá veškeré písemnosti.

Taková úvaha však nevstoupila na úrodné území. Písař
měl plnou hlavu lezení a využil každou volnou chvíli ke
stoupání na nedalekých skalách. Plzeň se zdá být středo-
bodem roviny, ale nenechme se mýlit. Je zde množství
cvičných horolezeckých terénů. Jeden z nich dokonce na
dohled od kasáren -- vrch a hrad Radyně.

Klíčové pro mladého vojáčka bylo seznámení se zajímavým nadšencem, který tam působil. Áda Pata byl vysloužilý důstojník cizinecké legie. Tvrdák, který patřil mezi ty, kteří zahořeli ve věku, kdy jiní končí. Muž po padesátce se stal horolezcem. V takových letech, leckdo doživotně navlékne papuče. Takovému drsňákovi se to stát nemohlo. Stále měl touhu po dobrodružství a na svoje léta zachovalý morál. Často lezl dokonce sólo! Stal se z něj zdatný spolezec Sochy. Vznikla nesourodá dvojice, která přelezla většinu stěn v okolních skalách. Mladý voják se nestačil divit, kolik vitality a síly v sobě může mít muž na začátku životního podzimu.

Socha v tom čase myslel jen na kolmé stěny. Nevynechal žádnou příležitost jak zvýšit svoji úroveň. Trénoval vše co považoval za vhodné. Pročetl veškerou dostupnou literaturu, nastudoval způsoby jištění, naučil se vázat všechny potřebné uzly a ovládl pohyb ve skále.

Věděl, že pokud chce do velkých stěn ve vysokých horách, musí také znát techniku používání skob a umět náležitosti s tím spojené. Přemýšlel jak to udělat, když horské štíty s příslušnými místy jsou z kasáren nedostupné. Lámal si hlavu, ale dlouho nemohl nalézt řešení. Až jednoho dne, konečně přišel, kreativní nápad. Udělám si cvičný terén ze své kanceláře, naučím se pohybu ve skobách a použití žebříčků!

Vyžádalo si to trochu práce, ale výsledek se dostavil. Nadšeneц vypořádkoval čas kdy nehrozí příchod velitele. Bedlivě pokaždé obhlédl přístupové cesty. Když byl vzduch čistý, mohl nastoupit do skály. Pardon, do zdi kanceláře!

Začátek byl na klíce u dveří, odtud na skříň a následoval přelez na psací stůl. Odtamtud na trubku od radiátoru k záclonové konzole na přechod přes okno k nástěnce. Pak

skoba k obrazu ministra obrany, od ní ke skobě od zarámovaného prezidenta. Pěkně kolem dokola celé místnosti. Dřevěné stěny kanceláře, každý krok umocňovaly temným duněním. Rozléhalo se po celém nádvoří.

Nebylo divu, že po několika tréninkových dnech přišel na výzvědy poručík Kaňka. Byl mezi mužstvem profláklý svojí pedantérií. Vojáka přistiženého při nějaké nepřístojnosti, velmi rád a zdlouhavě péroval. Měl jednu slabost. Sbíral použité žiletky. Chodil za bažantama do umývárny

a vyžadoval si je.

„Na co je potřebujete?“ podívovali se vojáci.

„Manželka pracuje v nemocnici a oni tam před porodem ty ženský holej,“ zněla odpověď.

„Ale to je musí bolet!“ Hoši se divili. Měli hluboko do kapsy. Ušetřené koruny náleží pivu. Žiletky vyhazovali teprve, když je to pořádně tahalo.

Odpověď je fascinovala: „Ále kdepák, vony si myslej, že to patří k porodu!“

Pedant procházel dokola celou kanceláří. Prohlížel si všechny kouty, shýbl se k podlaze, aby viděl nakolik je špinavá.

Ten chlap bude čenichat, dokud něco neobjeví, napadlo písaře. Hrdlo se mu stáhlo. Zatracený hulvát mi napaří zarácha a nedostanu se do skal!

„Slyšel jsem tady nějaké bušení?“ pravil zkoumavě důstojník.

„To bylo asi z vedlejšího baráku,“ koktal Socha zadýchaně. Musel před okamžikem bleskově seskočit, uklidit žebříčky a navrátit obrazy na místa.

„Máte tady špinavé fleky na zdech!“ řekl nadporučík.

Udiveně si prohlížel prošlapaná místa a nechápavě potřá-

sal hlavou. Rád by objevil nějakou nepřístojnost.

„Jo taky jsem si všiml, ale myslím, že už to zde bylo,“ klepal se písař. Tvářil se jak svatoušek. Rozechvěně při tom hleděl na okopané stěny, pod každým postupovým bodem. Tmavé, zašpiněné a vytlučené mapy, dokola lemovaly celou místnost. Někde poznal i vzorek svých vojenských bot. „Vypadá to tady, jakoby někdo chodil po zdech, ale to přece nikdo nedokáže!“ pokračoval důstojník. Zamýšleně si mnul bradu. Vytušil, že se děje nějaká nepravost, ale neuměl přijít věci na kloub.

Socha pronesl konejšivým tónem: „Máte pravdu, nikdo nemůže chodit po stěnách!“

Žádná odpověď se neozvala. Oči pedanta, dále hodlaly najít něco vhodného k buzeraci.

Pak dostal písař spásný nápad, jak odvrátit čenichajícího vlka ze stopy. „Mám tady pro vás pár žiletek,“ nabídl lstivě.

*

*

*

Rudá hrana na Dračí věž je známa každému, kdo působil v Sedmihorkách. Klasická malebná cesta je lezei velmi oblíbená. Patří k těm, jež se sluší vylézt aspoň jedenkrát za rok. Lezei se přišli pokochat vždy, když přicházel podzim. Ragy výstup lezl poprvé v životě s Mejsamem. Když odcházel od posledního kruhu, zdálo se mu, že by stěna mohla být lámavá.

„Hele dávej bacha, kdybych něco ulomil,“ volal nahoru na kolegu.

Ten seděl na okraji skály. Pohupoval nohama nad propastí. Jeho posez, nepředstavoval pevnou a zajištěnou pozici. Připomínal spíše sebevražedného zoufalce.

„Opatrně, vážím rovněj metrák!“ křičel Ragy, kterému se

takové hřadování nad propastí ani trochu nelíbilo. Očekával, že se ozve nějaká poznámka. Stokilový horolezec je rarita, která se tak často nevyskytuje.

„Jistím buď v pohodě,“ ozval se Mejsam. „Savanaáá!“

Ragy potlačil námitky a vylezl poslední část. Nic se neulomilo. Žádná zádrhel. Nohy jistícího se dále pohupovaly nad propastí.

„Připravím slánění,“ navrhl Ragy. Začal vše organizovat. Když chtěl lano odepnout ze slaňovacího kruhu, spatřil, že je na něm uzel. Avšak karabina chyběla. Mejsam nebyl celou dobu zajištěný!

„Nemáš to přívaklý, dyť jsme mohli spadnout!“ vyjekl.

Mejsam pokrčil rameny. „Nebud' měkej, půjdem na Hrad a dáš si los kvasos dobros!“

*

*

*

Jednou se stalo, že se poklidná podzimní pohoda na Rudé hraně, lehce pokazila i Kikovi. Byl to on, kdo tehdy navrhl vylézt tuto nostalgickou cestu.

„Dlouho jsme tu nebyli, to musíme dát!“

Nevyčkal ani, co na to Ragy řekne. Navázal se, rozchrál své lehounké krůčky a mastil si to vzhůru. To bylo lezení, která mu úžasně seděla.

Zanedlouho štandovali u posledního kruhu.

Kika se radostně rozhlédl po okolí. „Musíme se pokochat!“

Na temeni jedné z menších věží nedaleko od nich, zahlédl dvě postavičky. „To se mi líbí, když takový zdatný dědek vezme svoji vnučku na skálu,“ poznamenal.

„Co když to není vnučka, ale dcera,“ oponoval Ragy.

„Ale je, to já poznám,“ řekl Kika.

Jen co to dořekl začal se divně tvářit. Kulil oči a mačkal si

břicho. Něco podivného se v něm odehrávalo. Škvřivé zvuky se ozývaly ve vnitřnostech. Měl zjevně velké starosti.

Ragy se na něj pozorně zahleděl. „Vypadáš jako ženská před porodem,“ pronesl.

„Já se asi po...!“ Ozvalo se roztřeseně.

„Musíš vydržet, dolezem nahoru a budeš slaňovat první.“

„Já musím hned!“ procedil Kika mezi zuby. Tvář měl nafialovělou jak bojoval se svými útroby.

Na to se nedalo nic říci. Hoši ze sebe rychle shodili lana a připravili slánění. Kika sjel dolů. Zmizel ve křoví a málem litoval kritického zdržení, než se mu v kletru podařilo nalézt, známou bílou roličku.

Ragy se zahleděl na lidi pod sebou. „Děda“ právě líbal vnučku. Nebyl to žádný otcovský polibek, ale francouzák s jazykem až na mandlích. Odvrátil s úsměvem zrak na křoví, kde zmizel jeho spolulezec. Ani list se tam nepohnul. Chvilí lelkoval očima po skalách a opět uviděl „dědu.“ Prokazoval zdatnost. Jeho bílý zadek zářil do krajiny.

Z „vnučky“ čouhaly jen nohy. Ragy se zasmál a zalitoval, kolegovo zdržení.

Ten právě vylezl z houští s blaženým výrazem. Znova se navázal a vystoupal jedním zátahem až na vrchol. Byl potěšený, že mohl výstup udělat dvakrát. Dobral Ragyho a rozpovídal se.

„To nic není!“ prohodil vesele. „To jednou Joščík v polovině Funkeho traversu na Kápla, v místě kde nejsou nohy, povídá spolulezci, jestli má sebou toaleták. Ten mu ho nějak hodil a von sundal kalhoty a pustil to dolů. Nevadilo mu, že na něj koukají turisté a celou dobu visel na rukách! Jo, kdyby na rukách, na konečcích prstů! Chvilí dokonce

jen na jedné pařátě, když se otíral. A byl v pohodě! Kolega na druhé straně lana, celou dobu čekal, kdy mu dojde magi a on sebou plácne...”

„Já jednou měl malér taky,“ přidal se Ragy. „Sednul jsem si při tom, vedle velkého balvanu za turistickou cestou. Chodili tam turisté a každý si stoupl o kousek výš a něco přidal, až tam byla celá řada nevonících hromádek. Já přišel shora. Tam bylo volno. Pak sem se na závěr smekl a sjel po zádech až k cestě. Košile se mi vyhrnula a já to všechno vytrěl zádama. Motejl mne pak čistil lopuchama. Potom jsme šli lézt a on hned u prvního kruhu, povídá:

Já končím! Tak se ho ptám: Proč? Vždyť nám to tak pěkně šlo a navíc jsme teprve začali. A on na to, že tak strašně smrdím, že se to nedá vydržet!”

Kika se zasmál. Náhle zpozorněl a řekl: „Ten děda s vnučkou už slaňujou dolů.“

Ragy vyprsknul. „Já viděl jak je ten tvůj zdatnej děda, zdatnej! A ta holka není jeho vnučka ani dcera, ale velmi učenlivá dychtivka!”

*

*

*

V roce kdy explodovala Černobylská elektrárna bylo mimořádně dobré počasí od jara do podzimu. To představovalo dobré podmínky pro cyklistický Závod Míru. Pravděpodobně z důvodu ukázat světu, že výbuch jaderné elektrárny nepředstavuje žádné nebezpečí, přesunuli komunističtí vládci jednu etapu do Ruska. Celý ten peleton s jednotlivými stáji naepali do letadel. Odvezli je na místo a posléze opět zpátky. Muselo to stát strašlivé peníze. Málokomu to přišlo divné, ale ostražitý Socha věděl své. „Klidně ty chudáky nechají jezdit kolem těch radio-

aktivních ruin, aby všichni viděli, že to přežijou!“

Kika s Ragym a Sindelem využívali krásných dnů. Cestovali od jedněch skalních terénů ke druhým. Adršpach, Teplice, Ostas, Vajoletky, Bořeň a Saské Švýcarsko. Létalo jaké bývá jen jednou za deset let umožňovalo nepřetržité stoupání. Pokud se náhodou stalo, že přšelo, bylo to uvítáno spontáním: Konečně nemusíme lézt a můžeme do hospody! Tady se musíme pozastavit a připomenout, že pokud by se situace vyvinula opačně, ozvalo by se: Nikam nejdem a objednáme si další piva! Stejně bychom to vylezli!

Za dobrého počasí je každá překážka znemožňující lezení přijata velkou nevolí, ale čeho je moc je příliš.

Ve dnech jaké panovaly se, žádný večer neobešel bez návštěvy restaurace. Na vrcholku skály lezeči snili o půlitrů zlatavé tekutiny ozdobené čepicí z bílé pěny. Kika miloval pivo a trpěl ze všech nejvíce. Zvláštní na tom bylo, že po každé, když hoši vyjížděli nezapomenul si do kletru přibalit plechovku kondensovaného mléka.

„Po večeri si dám mlíčko,“ řekl každé ráno, když se vyjíždělo do skal. Vypadal jako opravdový Lukulus, když se mazlil s tou myšlenkou. Večer však býval tak vyžízněný, že si na své mlíčko nikdy nevzpomenul. Byl první, kdo navrhoval návštěvu hostince. Opakovalo se to s železnou pravidelností. Uplynul nějaký čas a opět se jelo lézt. Pochopitelně, že v automobilu se znova ozvala Kikova oblíbená věta: Po večeri si dám mlíčko! Vždy si zjednal pozornost, aby vyslovil mnemotechnickou poučku: „Pak muži klidně do hospody protože kráva sládku unese, ale sládek krávu ne!“

Ragy si při těch slovech připomínal, že když se s ním před léty dostal na západ, tak jeho první nákup v nedostupné

cizíně bylo mléko v papírovém obalu zpracované metodou UHC. Stejně jako měl rád pivo, uměl si pochutnat i na mléku. Ragy po prvním ochutnání, všechno pochopil. Doma stále prodávali nespolehlivé plastové obaly ve kterých byla bílá voda, bez chuti.

Ke konci prázdninového období hoši naplánovali výjezd do Saska na Herkulovy sloupy.

Než se Kika dostavil k autu povídá Ragy kolegovi: „Vsaď se, že zase bude snít o svém večerním mlíčku.“

Sindel se okamžitě přidal: „Jasně, že to řekne!“

Auto se rozjelo a Kika okamžitě poznamenal: „Večer si dám své mlíčko.“

Hoši na sebe kývli a rozesmáli se. Opakuje-li se něco příliš často není to bráno vážně.

„Zapomeň a opět půjdeš na pivo,“ řekl Sindel.

Krásné štíhlé věže a zajímavé lezení v Saském Švýcarsku hochy tak zaujalo, že navečer nikdo na úvod dne nevzpomenul. Připravili si bivak pod jednou věží.

„A jde se na pivo,“ pravil Kika.

„Kiosek je už zavřený,“ poznamenal Sindel, když konečně potlačil smích.

„Do hotelu mezi nastrojené německé turisty nepůjdu,“ smál se Ragy.

Všichni chvíli mlčeli až to uzavřel Kika: „Taky se mi nechce do hotelu, zůstaneme v bivaku.“

Vyndali z kletřů jídlo a připravili si večeři. Mezitím se setmělo. Hned je přešlo rozvažování, přece jenom se vypravít za pivem, někam do údolí. Kika si chtěl vyndat z kletru spací pytel a narazil na povědomou plechovku.

„Sakra já tady mám kondenzované mlíčko, vozím ho celé léto a konečně na něj dojde!“

Ukázal do šera natěšenou tvář, uchopil nůž a jal se otevírat obal.

Prááásk, ozvala se silná rána. Skály z druhé strany údolí odpověděly ozvěnou.

Sssss, syčela plechovka. Podivný hustý sýr stříkal po celém okolí. Všude se rozšířil odporný zápach. Tak strašlivý, že bivač musel být přemístěn pod jinou skálu.

„Chtěl jsem si pochutnat a místo toho smrdím,“ ozval se ze tmy dotčený hlas.

*

*

*

„Ty chceš na zimní přechod Roháčů?“ pronesl zamyšleně Sindel.

„Jasně! Je to skvělý zážitek!“ medoval Kika.

„Nějak se mi to nezdá, mají být celý týden velké mrazy...“

„Uděláme si pořádný sněhový záhrab a uvidíš to teplíčko,“ kul plány zaujatý Kika.

„Záhrab? To se mi začíná líbit!“

Sindel uznával Kiku a věděl, že má vždy všechno dobře promyšlené. Pokud se začalo o čemkoli hovořit, stal se Kika okamžitě oponentem. Jeho chytrá hlava uměla nalézt důvtipné argumenty. Takový postoj vedl ke tříbení názorů.

Je také jeden zvláštní důvod, pro který byl rád viděn jako člen výpravy. Před léty přečkal neštěstí ve skaláku. Do skupiny horolezců, ukrytých před bouřkou ve skalní jeskyni, udeřil blesk. Přežil, což se bohužel některým nepodařilo. Pokud o zážitku promluvil, nezapomenul uvést, jak měl přes tělo od hlavy k nohám desetacentimetrovou červenou čáru, kudy prošel výboj.

Říkával: „Neutrhllo mi to pytlík jen tím, že jsem měl v kapsičce u trenek padesatihálč! Ta mince to přitáhla k sobě a sjelo mi to nohou dolů. Tu natavenou minci mám dodnes schovanou.“ Pokaždé dodal: „Se mnou se nemusíte

bát, matematicky je nemožné, aby do mne uhodilo znova.“ Jeho slova si přátelé rádi připomenuli, když se za špatného počasí nalézali na jednom štítu v Dolomitech a na kovovém kříži, kterým byl označen vrchol se začal objevovat Eliášův oheň.

Oba hoši pro svůj plán zahořeli. V následujících dnech začali konat přípravy. Kika věděl, že na takové dobrodružství je třeba dobře promyslet. Napsal si soupis potřebných věcí. Přinesl kuchyňskou váhu. Každý oděv a veškerý materiál i potraviny musí být zváženy.

Je třeba vše udělat tak, aby člověk nenesl žádnou zbytečnou zátěž. Tato bunda je těžká, vezmu tu druhou, velká konzerva moc váží, musí stačit ta malá. Nakonec se stane, že většinu potravin tvoří jenom dehydrované polévky. Jako významné vylepšení je přidána šiška turistického salámu. Druhý účastník si počíná obdobně. Uplyne týden a oba sedí v nočním vlaku hrůzy. Brzy poté začal velký pochod v horských sněhových závějích. Po několika hodinách opravdu došlo na sněhový záhrab.

Doma, po úspěšném návratu, Kika vypráví: „Konečně jsem usnul a najednou slyším jak se Sindel štrachá ven. Když se vracel, tak mne probudil zase. Tak mu říkám, že já čurat nechodím, protože jsem si udělal díru do sněhu, šiškou salámu. Pak se hodinu klepu zimou a na chvíli k ránu usínám, když mne budí znovu: Nepůjčil by jsi mi ten salám?

Tak mu říkám, že půjčím, ale ne abys mi ho sežral. Udělej si jen svoji díru!“

*

*

*

Korradi je uznávaný lékař, milovník žen a přírody, oplývající vztahem ke skalám a lezení. Zazářil jako schopný ho-

rolezec, který se účastnil na řadě mazaných prvovýstupů. Rád si zařilozofoval nad svými horolezeckými přáteli z hlediska potenciálních pacientů. Některým pomohl zachránit si zdraví. Nezkazil žádnou legraci a byl viděn často v „kolmejch“ stejně jako v bílém plášti v nemocnici. Velkých zkušeností nabyl jako vojenský doktor u jednotek Unprofor v Jugoslávii.

Hezký chlap, navíc „pan doktor,“ měl potíže s ženami. Dobře zajištěný muž se pro ně stává lákadlem. Musel čelit neodbytnému nadbíhání. Až se jednou neubránil. Zákonitá, nyní bývalá manželka se namíchla. Vypravila se s košem jeho špinavého prádla na místo kde dotyčná svůdkyně pracovala. Nedbala na frontu lidí, kteří tam čekali na vyřízení. Vysypala koš na stůl a zkoprnělé ženě řekla: „Když s ním spíte, tak mu i perte!“

Před léty, po návratu z lezení v Tatrách, zažil roztomilou historku. Na Lomnickém sedle byli s přáteli zastiženi velkou bouří s víchřicí. V nouzi požádali o nocleh v meteorologické stanici. Slovenští lovci počasí je přijali přátelsky. Hostitelé nabídli slivovici a hoši vytáhli láhev rumu. Někdo z nich vylil vodu z kádinky, aby ji uvolnil na přípítek.

Meteorolog zabědoval: „Ty chumaj, veď si nám zkreslil srážky!“

Korradimu jednou Kika vyprávěl o jiném doktoru příhodu. Ten po týdnu v horách Pamiru po příchodu do tábořiště, sejmul připokaděné trenýrky, obrátil je naruby a připlácl na kámen špinavou stranou nahoru. Vyrazil do hor a navrátil se až za další týden. Ihned se zastavil u trenek. Promnul látku a se slovy: To horský slunce dělá divy! Je opět navlékl.

Korradi se ani trochu nepohoršil. Znal jak to v horách

chodí a přijímal lidi se znalostí a humorem.

Pojetí zaměstnání a oblíbený koníček se mu zajímavě prolnuly. Jednou přátelé horolezci pod skalami Ostrova čurali a podivili se, že stojí za nimi a zaujatě je sleduje. Vysvětlil to okamžitě: „Zdravý muž močí bez problému metr daleko, jak stárne, začíná se to omezovat. Pozor na prostatu! Máte to tak na hranici!“

Jindy pronesl: „Úžasný orgán je kundička, takový velký otvor do těla a ona tudy žádná nemoc nepronikne! Ta vydrží všechno!“

Jasně vyjádření je předností. Jedné paní prodal svého Trabantu. Obchod se odehrál přímo na ulici. Dáma nasedla do vytouženého krasavce. Korradi stál na chodníku s pár tisícovkami v hrsti. Naposledy sledoval vozidlo, které mu léta sloužilo.

Prásk! Znenadání se ozval výfuk. Vyslal ránu na rozloučenou a poroučel se na asfalt. Dáma zařadila zpátečku a couvala zpět k bývalému majiteli. Trubky hlasitě drnčely po vozovce. Korradi bez mrknutí oka, oddělil ze svazku jednu bankovku. Hodil ji okénkem do vozu. Než vyděšená žena stačila cokoliv říci, pravil poklidně: „Opravna je za rohem!“

Chytrý mozek a přímočaré myšlení jej často vedlo k jasnému prohlášení. Když se oběsil jeden známý, staříčkový horolezec, Korradi řekl: „Musel zemřít na laně, aby mu mohli dát štítek na horolezecký hřbitov.“

Pro nezasvěcené, jedná se o pietní místo, kde jsou jména lidí, kteří zahynuli při lezecké činnosti v horách. Přeneseně zemřeli, když byli uvázaní na lano. Sedmihorské pietní místo ve skalním městě, bylo založeno po zemětřesení v Peru. Pod obrovskou kamenou lavinou tam zůstalo čtr-

náct československých horolezců.

V Českorájských údolíčkách u rybníku Vidlák je pár zajímavých věží. Korradi tam lezl na střídačku s Ragym. Ten odlézal od kruhu. Asi čtyři metry vodorovně a odtud vzhůru. Nemohl však dál a zastavil se na konci traverzu.

„Nevyšel mi chyt, potřebuju se držet druhou rukou,“ konstatoval zamyšleně.

Taková věc se stává často. Ruce nebo nohy nedovolí v daném místě posunout těžiště, aby člověk mohl postoupit dále.

„Tak se vrať a zkus to znovu,“ navrhl Korradi. Věděl, že je nutné do lezení vložit mezikrok.

Ragy uposlechl, ale událost se opakovala. Následující pokus rovněž nepřinesl úspěch.

Pan doktor byl v poklidu. „Tak ještě jednou!“

Ragy ztratil trpělivost. Ani trochu se mu nelíbilo, že nemůže postup vymyslet. „Vybodnu se na to! Sleduj jak to udělám!“

Večer se Korradi, udiveně zamýšlel nad složitostí lidského počínání: „Ten Ragy tam přilezl potřetí, přestal se držet, vyskočil do vejšky, vyměnil si ruce a opět se chytil!

Z psychologického hlediska je zajímavé, do jaké míry je člověk ochoten přijmout riziko za účelem dosažení cíle!“

Když se jezdilo na trénink do Jízerek, Krkonoš či Tater museli se horolezci setkávat s horskou službou. Většinou od nich získávali informace o počasí, nebo lavinovém nebezpečí. Málokdy se však dozvěděli kvalitní zprávu. Lavinové nebezpečí trvalo v jejich podání všude a vždy. Nevadilo, že napadl jen sněhový poprašek.

Jednou také narazili v hospodě na záchranáře v červeném svetru s odznáčkem. Lidé o něm říkali, že je tam pečený a vařený, aby se mohl před lidmi předvádět. Frajer se při-

liš naparoval. Myslel si, že všechno zná a všude byl. Podceňoval hochy. Jen pohrdání mu padalo z úst. Všichni pro něj byli „hloupý turisté.“ Když hoši chtěli vyjít ven vykřikoval: Zákaz vycházení! Korradi poslouchal takového nabubřelce a tvář mu poteměla, jak mraky před bouřkou. Pak muže zpražil: „Tihle hoši, které tady tak náramně poučujete, mají velezený cesty v horách o kterých vy ani nevíte, že existují!“

*

*

*

Skvělý tvrdák a obdivuhodný lezec Řepan, zemřel v Tatrách. Neuvěřitelně teplé počasí začínajícího podzimu se během pár hodin proměnilo v sibiřskou zimu. Třeskatý mráz a strašlivý orkán přibil lezce ke štandu a nedovolil další postup. Horolezci přečkali ve stěně děsivě chladnou noc, bez vybavení a vhodného oblečení. Ráno s překvapením zjistili, že nejsou schopni pohybu. Chatař jim přivolal pomoc.

Horská služba odnášela na nosítkách Mejsama. Řepan měl sílu jít po svých, ale po krátkém pochodu zkolaboval. Už se z toho nedostal a nepodařilo se ho probudit k životu.

Turnovští horolezci byli v šoku. Každý ho znal a všichni ho uznávali. Prototyp hrdiny, který přečká všechno a každou situaci projde se jím zhroutil.

Kika, Sindel a Ragy šli na Valdštejn, posmutněle zapít ztraceného přítele. Cestou vzpomínali na chvíle, kdy se s ním setkávali. Vidali ho při lezení na hladkých stěnách ve Skaláku. Pokaždé se zastavili a obdivovali, jak lehce postupuje vzhůru.

Připomněli si také, jak kdysi seděli na Hradě v restauraci a celou dobu jim nohy narážely o trnož stolu. V lokále, kde

byly otevřené dveře, byla vlezavá zima a překvapivě nevlídná. Bundy a čepice si rádi nechali na sobě. Pak se domělá trnož pohnula. Byl to Řepan, který na podlaže dospával probdělou, bohatýrskou noc. Postavil se a bylo vidět, že zima na něj nedolehla. Obleden jenom v tričku, nevědomky demonstroval svou nezdolnost. Lehký úsměv jakoby sděloval, že není problém, který by ho zastavil.

Přátelé zašli na hřbitov k náhrobku. Sindel vytáhl láhev rumu a na sokl postavil kalíšky. Všem nalil – i Řepanovi. Hodinku poseděli a rozmlouvali o horolezeckém životě. Každý měl pocit, že si povídá s nimi.

Když později dorazili na Hrad, věděli, že tam přišel také. Tak jako pokaždé.

Podarilo se jim překonat nostalgickou tíseň a dobře se pobavili a také popili. Měli pocit, že takto je jeho památka dobře uctěna. Po pulnoci kamarádi zjistili, že jsou v restauraci posledními hosty. Kletry si dali na záda a chystali se odejít domů.

„Dáme si jednu u výčepu na rozloučenou,“ řekl Kika. Nikdo neprotestoval, každý cítil, že je to tak správně.

Na Sindela přišla vlna vzpomínek. „Pamatujete jak jsme Řepana viděli při tom prvovýstupu na Sfingu?“ zasněl se. Oči se mu rozšířily a hoši věděli co bude následovat. Sindel byl z nich největší poeta, který uměl vidět svět romanticky. Řepan, prý nelezl, ale vznášel se. Chyty na jeho prvovýstupech nebyly jen nehtáky! A nikdo nebyl opravdový chlap, jenom on.

Když někomu barvitě vyprávěl o nějaké cestě, kterou s ním kamarádi lezli, rádi Sindela poslouchali. Teprve při jeho strhujícím a emotivním líčení zážitku, si často uvědomili jak úžasné dobrodružství je potkalo. Jednu dobu po návratu z výstupů v Sasku byl plný dojmů z meisterwegů

od lezce jménem Perry Smith. Všechno bylo nádherné, ale nie nebylo, tak moc úžasné, jako Perry Smith weg. Pokud měl upito používal elegantní přepis z jedné známé divadelní hry. To Gaskonští kadeti jsou! Zazní výkřik herce na scéně. V parodované variantě se ozve: To Koganští dekati jous!

O Sindelovi se nedá říci, že je malý, ale velký také není a prostřední už vůbec ne. Inklinuje ale k ženám, které ho výškou převyšují. Pokaždé měl partnerku nejméně o půl hlavy vyšší. Někdo by myslel, že se jedná o náhodu. Omyl! Jak se věci mají se prozradilo, když v legraci žádal Ragyho, aby ho seznámil se sousedkou. Ta má krásně rostlou a souměrnou postavu, ale je vysoká přes 180 cm a váží určitě o polovinu víc než on.

Kika se zaujetím poslouchal a připomenul všem výtisk horelezeckého průvodce, kde jeho tvůrce, použil v tradičně strohém popisu cesty, větu hodnou básníka: ...a zde se již chyty ztrácí a stupy mizí, až jsou zcela neznatelné.

Sindel vyprávěl, jak se v Ádru ptali Trpajdy, jak lézt fíkanou spáru na věž na kterou se chystali. Trpajda jako zkušený spárař, měl odpověď v mžiku: „Dám ruce a zahodím nohy!“

Ragy připomenul hlášku z Hotejlu: „Všechny hory jsou Brdy, jen některé větší a jiné menší.“

Takové historky si musel vyslechnout i majitel hospody, který mezitím trpělivě využíval čas k úklidu. Nesnažil se flamendry vystrnadit. Dobře se bavil!

„Tak nám ještě nalej a sobě taky,“ navrhl Kika.

Povídání, nalévání a popíjení pokračovalo. Nikoho nenařadilo sledovat čas.

Jenom Sindel byl netrpělivý: „Tentokrát si dáme opravdu poslední, poslední skleničku!“

Vůbec nečekal co ta věta způsobí. Všichni se kuckali smí-

chem. Připomenulo jim to, jak na konci minulého roku, prožívali Poslední slanění. To je rozloučení s lezeckou sezónou. Většinou se při tom, opravdu naposledy v daném roce slaňuje. Tradiční událost je skvělou záminkou k setkání přátel. A ještě větší záminkou k napití. Na podobnou událost byli pozváni jinou lezeckou skupinou, pak si udělali vlastní poslední slanění, aby vzápětí přijali účast na stejné akci od jiných přátel a následovalo pozvání od starých lezců. Tak se stalo, že jim domů, nakonec přišla pozvánka, na níž bylo napsáno: **‘Tentokrát už opravdu úplně poslední – Poslední slanění.’**

Kika se podíval na hodinky. „Víte vy volové, že je půl sedmé ráno a že tu od půlnoci popijíme na stojáka s klet-rákama na zádech!“

Cestou domů se přátelé opět zastavili na hřbitově. Svíčka na náhrobku smutně pomrkávala. Kalíšek rumu Řepan nevypil. Sindel jej pozvedl a pietně skropil náhrobní desku. Naposledy se poklonili výjimečnému horolezci a kamarádu.

*

*

*

Nejčastěji vznikají přezdívky úpravou či pozměněním jména. Jako v každé zájmové skupině, tak i horolezci jimi častují své kolegy. Jsou užívány tak často, že na vlastní jméno málokdo vzpomene. Turnováci dobře znali starého Kujana, který se ohromně zasloužil o horolezectví v Českém Ráji. Lidé z jiných končin si mysleli, že Kujan je jeho vlastní příjmení. Později se divili, jak ke své přezdívce přišel. Pokud si několikrát řeknete - Janků Jan, okamžitě se vám objeví vysvětlení.

Spousta lidí zná výborného horolezce Špeka. Málokdo ví, že v Občanském průkazu má napsáno Slanina. Celá řada

přezdívek popisuje nositele. Jsi nevysoký? Budeš Trpajda. Nemáš na hlavě ani vlasek? Staneš se Hustovlasem. Chodíš pomalu? Nazveme tě Lunochodem! Sežereš všechno a stále máš hlad? Stane se z tebe Termit.

Jedné ženě ze skal se říkalo Šmu. To byla tak neobvyklá přezdívka, že se každý musel zeptat, jak vznikla. Vysvětlení bylo zajímavé. Její nositelka začínala jako malá holčička ve skautu. Protože se při každé činnosti zašpinila od hlavy k patě, začalo se jí říkat Šmudla. Ve věku kdy se stala babičkou, usoudili přátelé, že jí takové jméno už nesedí – stala se z ní Šmu. Jak vznikla přezdívka Motejl je vysvětleno o pár kapitolek dříve. Kdosi se jednou otázel Kikána, jak přišel k přezdínce. Dostalo se mu odpovědi:

„Asi proto, že ve skalách působí neobyčejný horolezec Cikán, no a já tak trochu vypadám jako cikán, ale nejsem tak dobřej, tak jsem Kikán!“ Ragy ho obdivoval a pokaždé si myslel, že by ho spíše měli nazývat – Titán. Nezdolní bohové Titáni se stali předlohou ke jménu, lehkého, velmi pevného prvku. Každý zná skvělé karabiny a ledabory z tohoto nenápadného kovu.

Sindel si jednou na přezdítku mistrovsky naběhl. „Někdo ti Cikáne dělá nové cesty v Příhrazských údolíčkách,“ pronesl objevitelsky nad sklenicí piva.

„Sakra! A jak se ten chlap jmenuje!“ obával se oslovený.

„Je to nějakej Lukavský,“ vylovil Sindel jméno z paměti.

„Ale to jsem já, ty vole!“

Známý Turnovský horolezec Kočíš, získal své nové jméno před pár lety, při menší sešlosti na chatě. Před půlnocí došlo lahvové pivo a on se každého, ovlivněn alkoholem, ptal: 'Skočíš pro pivo?' Jak hladinka vypitých číší stoupala začal říkat s --- kočíš a ještě později už jenom: 'Kočíš koupit pivo?' A bylo to!

Ragy ho poznal na zájezdu do Julských Alp. Do té doby se mylně domníval, že ta přezdívka je opisem jména Kočí!

Tehdy se domluvili na společném výstupu na místní dominantu – Triglav. Variantou německých lezců.

Severozápadní stěna tonula ve tmě. Do takových míst nikdy sluníčko nezavítá. I v letních dnech tam vládne chladno. Lezení hoši zahájili brzo ráno. Nikde nenarazili na obtíže. Výstup byl snadný. Kolem pul třetí hodiny odpoledne vkročili na podvrcholové plató. Zde lezecký terén v podstatě končí. Jelikož hodlali jiný den vystoupit na vrchol normálkou, chtěli rovnou sejít do údolí. Celou dobu, kdy šli přes náhorní plató, viděli před sebou velký vrtulník. Jeho motor vydával velký hluk. Stál na vyvýšenině v místech, kde museli procházet. Pár lidí se motalo kolem.

Ragy musel zařvat, aby přehlušil hukot. „Sakra, dal bych si líbit, kdyby nás hodili dolů.“ Větu doplnil rozmáchlým gestem. Kočíš odpověděl podobným způsobem. Jeden z mužů gesto zahlédl a pravděpodobně se domníval, že bylo určeno pro něj. Potřásl hlavou a ukázal na hučící stroj. Hoši mu souhlasně přikývli nazpět. Nastoupili dovnitř jako ve snech. Vrtulník se okamžitě vznesl vzhůru. Oba překvapeně zírali. Nemohli pochopit, jak se mohlo stát, že se najednou vznášejí nad horou Triglav. Nikdy předtím v letadle nebyli!

Letěli údolím dolů a naskytl se jim nezvyklý pohled na místní vysoký vodopád, který obdivovali před několika dny při příjezdu do hor. Je uznáván jako velký a vysoký, ale shora vypadal jako hubená stříbrná nitka. Pak si začali prohlížet vnitřek letadla a lidi v něm. Zaujal je muž v zelené lesácké uniformě. Bylo na ní spousta distinkcí a odznaků i výrazné nárameníky.

„Tady mají lesníci uniformy jako Němci za druhé světové války,“ pronesl Ragy překvapeně.

„Jo a dokonce mají na každém límci SS a na brigádýrce smrtihlava!“ zachechtal se Kočiš, který už před chvílí pochopil, že na palubu je vzal, filmový štáb.

Ragy vrazil nos mužovi do výložek. Uviděl lebku se zkříženými hnáty. Když se na něj esesák zazubil, teprve mu všechno došlo.

Mezitím se vrtulník zatočil nad vesnicí a přistál uprostřed prázdného fotbalového hřiště. Pasažéři zamávali. Stroj se opět zvedl.

Za pomezí čarou stála hospoda. Před ní pár stolků se slunečníky. Hoši si objednali pivo a teprve teď, začali ze sebe stahovat smyčky a karabiny. Hosté u okolních stolků překvapeně zírali, jací zvláštní lidé se vedle nich objevili. Slunce žhnulo, vedro by se dalo krájet. Každý má na sobě tričko, ale ti divní mládenci tu jsou navlečení v zimních bundách!

Příhoda měla zajímavou dohru, doma na hradě. „Poprvé v životě jsem letěl v letadle a navíc vrtulníkem!“ pochlubil se Ragy. Vyprávěl předtím horolezcům o celé kalvárii v Julských Alpách.

„Tak to si můžeme podat ruce,“ vykřikl nadšeně jeden Turnovák. „Mě takhle sundávala Rakouská horská služba ze severní stěny Eigeru!“ Hoch posmutněl a přidal: „Kolik tě to stálo?“

„No, přece nic?“ odpověděl udiveně Ragy.

„To je divný. Mně za tu akci poslali účet na polovinu mého ročního platu!“

„A zaplatil jsi?“

„Ne! Raději tam víckrát nepojedu!“

*

*

*

Malis byl odjakživa ramenatý muž nadaný silou a inteligencí. Zdálo se, že v jeho podání je život snadný. Uměl si poradit se vším. Stejně tak i lezl. Zdolal spoustu nejobtížnějších věcí a účastnil se řady prvorýstupů. O jeho síle a mistrovství panovaly legendy. Říkával, že když se lze, aspoň trochu něčeho držet, tak nemůže nikdy spadnout.

Ragy ho znal jen z doslechu. Poprvé se s ním setkal na Suchých skalách a hned si mohl ověřit, že se historky zakládají na pravdě.

Pod malou plotnou potkal muže a ženu. Jejich oblečení ukazovalo na typické výletníky, kteří náhodně zašli pod stěny. Muž měl na sobě tmavé sako z kterého vykukovala bílá košile s vázankou. Na nohách měl černé polobotky, vyčištěné do vysokého lesku. Vypadal na nedělního paďoura, který náhodně zavítal do Sušek a bude se bát, aby se neumazal. Ragy třesl oči, když domělý výletník ze sebe shodil sako a vázanku i lesklé „šlupky“ a nastoupil do skály. Obtížnou Malou plotnu vylezl sólo, bez jediného zaváhání. V ponožkách! Jeho bílá košile neutrpěla nejmenší znečištění.

Malis byl vždy a za všech okolností chlap. Uměl rázně vyřešit každou situaci o čemž svědčí následující příhody:

Zastavil před trafikou, aby si zakoupil noviny. Auto uzamkl a čekal u pultu, než budou obslouženi lidé před ním.

Na jednu zaslechl větu, která ho donutila jednat.

„Tak se mi zdá, že ten chlápek vylomil okénko u toho auta venku,“ pronesl muž vedle něj.

„Ale to je můj vůz,“ konstatoval překvapený Malis. Vybě-

hl ven bez zaváhání. Otevřel dveře u vozidla ve kterém seděl nevítaný návštěvník. Chytil ho u krku a vytáhl ho ven. Začal prudce vysvětlovat lapkovi, že neudělal dobře, když se vlámal do jeho samohybu. Zvědavci se zastavili překvapeně, když uslyšeli pleskat chlapské facáky.
„Pomóc, pomóc!“ volal zloděj. „Zavolejte prosím policii!“

*

*

*

Také druhá příhoda dosvědčuje Malisovo úderné řešení. Po revoluci založil s přáteli stavební firmu a stal se jejím schopným šéfem. Potíže míval s pracovníky. Předchozí režim vychoval lemply a nemakačeny. Měl starost schnat kvalitní zaměstnance. Tak se stalo, že přijal na práci dva Romy. Hned první den je vzal do auta a vyrazil přivést na stavbu plotové pletivo. Nařídil novým pracovníkům, aby velkou a těžkou roli naložili. Lenoši okamžitě rozehráli obvyklou hru, ze které hodlali vytěžit přídavek. Předstírali, že náklad neuzdvihnou a naříkali: „Moc těžký šéfko! Za málo peněz nemožem! My neunesem!“
Malis takové nářky dlouho neposlouchal. Popadl objemné a těžké pletivo a hodil je na korbu. Zcela sám, bez pomoci. Skočil do auta a vytočil okénko.
„Zítř už nechod'te,“ řekl zaskočeným nefachčenkům a odjel.

*

*

*

„Pojedeme se podívat do Žehrova,“ navrhl Socha.
„Do údolíček kde je jen pár skalek,“ odpověděl Ragy bez nadšení. Předstíral nezájem: „Tam toho moc nevylezeme!“
Věděl však moc dobře oč se jedná. Mohl se s kýmkoli vítězně vsadit, že jeho přítel chce udělat prvovýstup.
Sochovi, oči zasvítily jak lampióny: „Je tam pěkný, skoro padesát metrů vysoký okraj. Stěna vypadá nádherně, jako

klasické cesty ve skaláku!“

Záviděl starým lezcům, kteří v pionýrských dobách, měli na každé věži volnou panenskou stěnu. Nebo a ještě lépe, neslezenou hranu. Razil myšlenku, že přichází doba, kdy se začnou dělat cesty na okraje.

Pochopil, že jeho kolega nejeví žádné nadšení, proto přidal: „Tak teplé indiánské léto tady dlouho nebylo!“

„No, že bychom...“ zimohřivý Ragy začal roztávat.

„Pojedeme na kole,“ Socha vychytrale vytáhl další trumf protože věděl, že jeho spolulezec je fandou cyklistiky.

Jeho předpoklad vyšel beze zbytku, protože se ihned ozvala odpověď: „Zní to moc lákavě, jenom doufám, že nepolezeme nějakým temným a špinavým komínem.“

„Bud' bez obav!“

Následující den hoši dorazili do Žehrovských údolíček. Vše bylo jak má být. Sluníčko, teplo a začínající barvy podzimu. Vysoká skalní zeď vypadala, jako by ji vykouzli samotný Merlin. Procházela pod ní stezka a vedle ní byla malá skalka. Socha o ni opřel své kolo.

„Dej si ho z druhé strany, nebude tam vidět. Aspoň nám je neukradnou!“ navrhl Ragy ve kterém převládla opatrnost.

„Ten zloděj by musel být blbej, kdyby se sem trmácel,“ řekl Socha, ale uposlechl.

Vytáhl z kletru veškeré náležitosti, nazul lezečky, ověsil hrud' smyčkami a karabinami. Vypadal jako neohrožený dobrodruh z obálky zahraničního časopisu. Bez zdržování vstoupil do stěny. Několik metrů vzhůru zakončil krátkým traverzem. Vylezl na ploché místo, zdánlivě úplně holé. Po neviditelných chytech se dostal na konec skalní desky. Zastavil se na malé voštině. Založil tenoučkou smyčku do jemné spárky. Říká se tomu jištění na čestné slovo!

„Sem, kousek výš přijde kruh,“ řekl a viditelně se uvolnil.

„Pošli mi sem kovárnu!

Nastal zlomový okamžik prvovýstupu. Kruh nesmí být příliš nízko. Nevhodné umístění dokáže znehodnotit celou cestu. Platí nezpochybnitelná zásada: Když to nejde dál, musí lezec vymyslet ještě jeden krok. Teprve teď je nalezen bod, kde může kruh být. Toto Socha dobře znal. Byl zkušený a měl za sebou celou řadu prvovýstupů.

Za malou chvíli vytáhl borek. Musel pokaždé povylézt výše, několikrát otočit dříkem a opět se vrátit na voštinu. Déle se tam nedalo vydržet.

Skála měla dobrou strukturu. Nejdříve pevná vnější křusta. Za ní o poznání podajnější pískovec. Socha kutal jak permoník a za necelou hodinu otvor prorazil.

„Pošli mi kruh a olovo!“ zvolal netrpělivě.

Olovo ve formě drobných ústřížků, slouží k utemování železa do skály. V dobách, kdy byla voda vedena v olověných trubkách, nebyl problém materiál sehnat. Dnes musí každý, kdo chce opravit či dát kruh, těžce hledat. Nebo použít náhražku, například hliníkovou vatu.

„Hrome! Olovo v kletru není,“ diví se Ragy. „Mám dojem, že jsme všechno minule spotřebovali. Nemáme i cement!“

„Sakra, už vím,“ konstatoval Socha. „Navaž mi na lano čtyři silnější větve asi dvacet čísel dlouhé.“

„To jsem měl vědět,“ postěžoval si Ragy. Předstíral znechucení. Ale jen na oko. Byl zvyklý. Nebylo to poprvé, ani naposledy, že něco chybělo. Minule při působení v údolících zapoměli přibalit vodu. Pramen byl daleko. Cement rozdělali tak, že na něj načurali!

Když Socha větve obdržel, obložil jimi kruh. „Budeme sem muset zítra vylézt znovu a všechno opravit!“ pronesl bez nadšení. Dobral lana a odjistil kolegu k sobě. Oba potom seděli ve smyčkách. Štand nevypadal příliš pevně.

Větve trčely z otvoru proti nim. Ragy pěstí zatloukl jednu, která příliš vyčnívala. Bezpečí místa to nikterak nezvýšilo. Lezci se nad tím nepozastavili. Socha pokračoval vzhuru.

Za dalších pár okamžiků stanul na vršku. Dobíral Ragyho. Ten se zastavil těsně nad štandem, kde nad krátkou spárkou vyčníval velký balvan.

„Ten kámen je úplně volnej!“ zvolal a s obavou si uvědomil, že seděl celou dobu pod ním. „Ty jsi věděl, že to může spadnout?“

„Proč asi, jsem to obcházel spárou, když víš, že je nemiluju,“ zasmál se Socha. „Musíš opatrně vylézt nad něj a pak ho shod' dolů.“

Ragy vzápětí udělal jak mu bylo navrženo. Pak jen překvapeně zíral jak se balvan rozkutálel. Namířil rovnou k místu, kde byly kola. Hoši zadrželi dech a mlčky ho sledovali. Nemohli dělat nic. Dvěstěkilový kus skály jim kola rozdrtí. Balvan dál skákal prudkou strání, až to tlumeně dunělo. Udělal poslední desetimetrový skok, odchytil se stranou a narazil do skalky.

Prásk! Roztříštil se na spoustu drobné sutě a písku. Několik úlomků přeskočilo překážku. Narazily na kola s hlasitým zazvoněním. Zázrakem nedošlo k žádné škodě.

„Když jsi viděl, že nám kola nikdo neukradne, tak jsi se na ně chtěl hodit šutr jako autobus!“ zasmál se Socha.

„To jsem náhodou měl dobrej nápad, že jsem si bajk strčil za skálu“ zašeptal vyděšený Ragy. Své kolo opatroval jako svátost. Až se dostane dolů, bude rozechvěně ohledávat každý škrábanec.

„Dober!“ Nečekal na odpověď a začal stoupat poslední úsek na vrchol. Závěrečný převis a komínem vzhůru. Za pár minut stál u kolegy. Čekal je poslední problém, který

se permanentně opakoval při každém prvovýstupu. Vlastně dva problémy. Jak cestu nazvat a jakou stanovit klasifikaci

„Jak to pojmenujeme?“ zajímal se Socha.

„Já to vím,“ řekl Ragy. Zabýval se názvem cesty celou dobu výstupu. „Je tady plochá stěna na ni se jde traversem, nad ní rajbasový krok, spára, komín a nahoře malý převis. Nechybí nic z lezeckého repertoáru. Nazveme to Abeceda!“

Pojmenovat cestu či nově objevenou věž je právo prvolezec. Vrcholová komise později název hodnotí. Stane se, že jej neschválí a pozmění. Někdy tak rapidně, že to silně namíchne. Ze Zhroucení nervů na Drábkách se stane nervózní hrana! U původního názvu, aspoň lezec věděl co ho čeká.

Na Borech Socha přešel při prvovýstupu zvláštní jeskyňku. Připomínala chlácholinku. Jeden známý Český básník tak nazval dámské přirození. Socha zaručeně nebyl poeta. Jadrný název, kterým cestu pojmenoval, samozřejmě neprošel.

Když se prvovýstup zvláště podaří je jeho název všemi vyslovován se zbožnou úctou. Stejně jako jméno tvůrce. Jen malý příklad ze staré klasiky v Českém Ráji: Bič a cesta Kosmonautů v Prachově, Ekce homo v Příhrazech, Nangá Parbát na Blatník, Halešova spára na Maják a mnoho dalších. Pamatují si je i nejlepší muži nové generace, kteří jsou zvyklí na klasifikaci od sedmičky nahoru. Každý si je rád ve svých začátcích vylezl.

„Souhlas,“ řekl Socha. „Já zase vím, za kolik to dáme, bude to za čtyři!“

Ragy zklamaně přikývl, ale dávno pochopil, že jeho přítel raději cestu podhodnotí, aby někdo časem neřekl, že je pří-

liš lehká. Stává se, že po prvovýstupu lezec podlehně prvnímu dojmu. Kdo přijde po něm, diví se, kde se proklamovaná obtížnost vzala. Taková věc se Sochovi stát nemohla. Jeden jeho prvovýstup v Kacanovech je klasifikován za II /!/. Nastupuje se lehkým traversem z náhorní strany do údolí. Na jeho konci lezení znatelně ztěžkne. Zmatený lezec laboruje na hraně ve dvacetimetrové výšce a jištění nikde. Druhý extrém je, když se nedaří první přelez.

O cestě se začíná mluvit. Zanedlouho ji znají extrémní lezci. Pod nástup přijíždějí dvojky motivované touhou udělat první přelez. Dobře udělaná cesta stále nikoho nepřijímá. Stávalo se, že byl tvůrce požádán, aby ji přelezl před vrcholovou komisí. Horší je, když je později zjištěno, že výstup byl dosažen neregulérně.

Neuznává se prohlédnutí cesty ze slanění nebo vylezení s horním jištěním či z neoprávněného stavění. Popřípadě za použití nedovolené technické pomůcky. V Kozákovských údolíčkách dělal Socha nové cesty na okraje. Poctivě, hezky zdola. Pak tam přišel za rok s úmyslem vše dokončit. Nebylo co lézt. Někdo se s tím nepáral a vše vylezl s horním jištěním!

Jedna neověřená informace, která se vyprávěla na Ostaši: Jeden mistr podvodu se chtěl mermomocí prosadit. Osadil prý první kruh ze žebříku!

Socha znal pár podobných hřištníků a občas na jejich konto utrousil řádku pohrdavých slov. Bohužel staly se i takové případy, ale je to výjimka.

Každý prvovýstupce přináší do své cesty kus své osobnosti a erudici. Dobrý prvovýstup se pro svoji estetičnost stává uměleckým dílem. Jednu dobu dělala nové cesty v Adršpachu parta bývalých gymnastů. Přinesli sebou spoustu výskoku, pružných kroků a jiné prvky původem z gymnastiky. Přelézat jejich věci lákalo. Nejvíce však záleží na hlavě

než na fyzických schopnostech. V hladké stěnce jsou třeba tři neznatelné vlnky. Lezec musí vykoumat, jak je použít k postupu.

Horolezei sešli dolu a s uspokojením zjistili, že kola neutrčila žádnou újmu. Nasedli a zamířili k restauraci. Úspěšný výstup je třeba zapít.

„Zítřka jednu darovat krev, tak si dám jenom jedno pivo,“ oznámil Ragy.

„Už jsem objednal rum,“ poklidně konstatoval Socha.

Ragymu nezbylo než rezignovaně přikývnout. Rozhodl se, že další objednávky si pohlídá, aby mohl dostát svému závazku.

Ten chlap působí na hostinské jako magnet, řekl si. Stačí, aby se podíval a už mu nesou na stůl. Jeho ostražitost však utrpěla porážku. Nestačil se rozkoukat a před ním se objevily další plné sklenky.

Byla už předčasná podzimní tma, když konečně opět nasedli na kola. Domů je čekalo dvanáct kilometrů. Světlo neměli žádné. Cestu odhadovali pohledem vzhůru, kde mezi stromy prosvítal úzký proužek světlejší oblohy. Příliš to nepomohlo. Těsně před městem oba spadli do příkopu. Naštěstí si neublížili. Strážný anděl všech opilců byl přítomen.

„To leknutí musíme zapít, tady ve vsi je otevřená hospoda,“ oznámil Socha, když se opět dostal do sedla. Žádný protest se neozval. Jeho kolega už zapomenul na zítřejší odběr krve.

Přepeřský hostinec svými okny lákavě zářil zdaleka. Sotva usedli, objevily se na stole před nimi, plné sklenky. Můžeme hádat co bylo jejich obsahem. Ragy by se vsadil, že je nikdo neobjednal. Socha opět čaroval!

*

*

*

Vedlejší stůl obsadily dvě dívky. Když vstoupily do místnosti, hoši odvrátili zrak.

Nebylo na nich nic zajímavého. Ragy konstatoval: „Ty mají smulu, jsou tak šeredné, že si jich žádný nevšimne!“

„Ani kdybych se totálně nalil!“ okomentoval Socha. Na cosi vzpomenu a tvář mu ozářil úsměv: „Jednou šel Mej-sam přes hotel na Hrubici a dvě holky tam jedly oběd. On měl upito a povídá: Co to žerete, že jste tak šeredný! Jedna z nich ani nezvedla hlavu od talíře a povídá: „Tvoje fotky ty blboune! Docela dobřej úvod k seznámení, že?“

Čas pokročil. Čárky na pivním tácku houstly. Přibývaly rumy i piva. Hoši si užívali večer a oslavovali skvělou cestu. Jejich náhled na svět se nenápadně posunul. Projevilo se to na Ragym, který neustále pozoroval vedlejší stůl. Poznamenal vlně: „Ta štíhlejší má hezkou postavu.“

Socha si děvčata prohlížel bez skrupulí. „Ta druhá má nádherný prsa.“

Po dalších vyprázdněných pohárech se shodli, že to jsou mimořádné krasavice s neobyčejným sexapelem.

Nebyli však sami, kdo měl podobný dojem. Dva mladíci dívkám objednali nápoje a posadili se k nim. Zanedlouho se všichni zalykali smíchem a dobře se bavili. Jakoby se znali odjakživa. Hoši odvrátili zrak. Pak si připomenuli zážitek, který popsali slovenští horolezci. Na expedici pod jednou horou v Himalájích s nimi byla jediná žena. Nepálská dívka pomáhala v kuchyni. Byla velmi ošklivá a vynikala protáhlou kolohnátskou postavou. Pojmenovali ji Ťava /velbloud/.

Ta přezdívká dokonale seděla. Expedice se však vlekla a za dva měsíce bez ženské, byli všichni chlapi do Ťavy zamilovaní. Vida! Ono to jde i bez alkoholu!

Potom Socha vyprávěl jednu ze svých skvělých lezeckých

historek. Vzpomenul jak lezl v Sasku s nějakým Německým horolezcem velmi těžkou cestu. Byl ve formě a stoupal s lehkostí. Cesta se mu zdála snadná. Nedával si žádné jištění. Jeho kolega na něj naléhavě volal: „Šlinge! Šlinge!“

Sochovi to znělo jako šnel, šnel. Pochopil, že je z nějakého důvodu nutné aby přidal na rychlosti. Natahoval to, jak při závodech v rychlolezení. Němec přidal na síle hlasu a vyřvával stále naléhavěji. Socha se divil co se děje, ale nasadil forsáž. Hnal se vzhůru až se za ním kouřilo. Teprve nahoře se dozvěděl, že měl založit jistící smyčku!

Vzpomínka je rozesmála. Bujare přivolávali vrchního, aby si pospíšil s další dávkou.

Bylo přesně půl jedné v noci když se u hochů objevil Sindel. „Žádné velké hledání! První štace, kde jsme zastavili,“ pronesl významným tónem.

Za ním stál Kika a přikyvoval. Pod bundou mu vyčuhovalo pyžamo.

Socha i Ragy se nikterak nepodivili, proč se přátelé objevili. Ani Kikovo pyžamo jim nic neřeklo. Byli jen rádi, že se společnost rozšířila. Libovali si, jak se zábava bude rozvíjet. Zvláště poté, co se ozval Sindel: „Máme sebou stopařky!“ oznámil.

Dvojice rozjetých hochů ožila, jakoby jim do žil vstříkli živou vodu. Přijali sdělení s hurónským povykováním.

„Kde je máte?“ hulákali nadšeně.

„Seděj v autě,“ podkuřoval Sindel s úlisným úsměvem.

„Dem je pozvat ke stolu,“ zvolali oba opilci. Vymrštili se od stolu a potácivým krokem utíkali k autu. Stálo stranou v temné ulici. Uvnitř opravdu nějaké ženy zahlédli. Borci vítězně zařičeli, chvatně otevřeli dveře a své hlavy strčili do útroh automobilu. Žádné stopařky však nespatriili. Na zadních sedadlech trůnily jejich manželky. Měly kamenný

výraz ve tvářích. Neřekly ani slovo. Mračily se jako Pýthie, když Řeckým bojovníkům věštila, že v nadcházející bitvě nezvítězí.

*

*

*

Teprve po nějakém čase se Ragy dozvěděl co se stalo. Jeho manželka vzpomenuła, že následující den, jede do nemocnice darovat krev. Věděla, že to bere vážně. Pokaždé dodržuje pravidla, ke kterým patří abstinence, večer před odběrem. Pokud nepřišel, muselo se něco špatného stát. Zašla k Sochově ženě a svěřila se jí. Naši manželé, určitě leží zranění, někde pod skálou!

Ta sice dobře znala svého muže a měla své pochybnosti, ale nechala se přesvědčit. Potom vytáhly z postelí Kiku se Sindelem a uspořádaly tak událost, která byla později nazvána: Rychlý příjezd Horské služby.

Ostrílení záchranáři měli v hlavách uloženu celou horu zkušeností. Prohlásili „Vezmeme to po hospodách!“

A skutečně! Hned v první, kde se zastavili, našli oba rozjařené ptáčky.

*

*

*

Dvoutaktní motor tříkolky Velorex hřmotně bručí. Rachot se přenáší dovnitř, zároveň s pruhem dusivého kouře. Sakra! Ragy nevitá objev s nadšením. Znamená to, že bude muset provést opravu. Je to černá myšlenka. Nemilá situace se často opakuje a on musí volný čas trávit s nosem a rukama hluboko v útrokách vozidla.

Venku je pošmournο, trochu pod nulou. Vítr honí po zledovatělém příkrovu drobné ledové úlomky. Krajina je bohatě zasněžená. Místy sněhové mantinely převyšují střechu plátěného vozidla. Uvnitř sice nefouká vítr, ale vle-

zavá zima sráží dech na předním skle. O topení se může jenom zdát. Ragy musí řídit jednou rukou. Druhou neustále vytírá úzký pruh před očima. Příliš to nepomáhá, vše mu splývá do bílé jednolitě mlhy. Při míjení jiných vozidel netuší, kde je silnice. Má strach, že brzo zapadne. Delší dobu vyhlíží místo na zaparkování, ale nedaří se. Musí využít skulinku, kde sněhový pluh ztratil orientaci a trochu vybočil do příkopu.

Jeho lopotění v nehostiném samohybu má zcela prozaický důvod. Jako veterinární technik je zde pracovně. Když se dělá tuberkulinace slepic, je potřeba udělat ji po celém území obce. Zbývá mu poslední chalupa. Polosamota stranou od vsi, na úbočí hory Kozákov. Před pár dny, když tu prováděl první část vyšetření, šel pohodlně, ale delší cestou lesem. Tehdy také nebylo tolik sněhu. Ragy se rozhodl, že si cestu zkrátí. Nebude obcházet úbočí, ale vykročí rovnou přes pole. Při okraji lesa, uviděl prosvítat chalupu. Zdálo se, že je nedaleko.

Budu tam ve chvílce, řekl si. Těžkou koženou brašnu s léky a nástroji si hodil přes rameno a vyrazil. Vítr se do něj okamžitě opřel. Rozvířil ledové úlomky, jež uháněly po zmrzlé vrchní krustě. Těsně před ním se zvedly, aby mu mohly bolestivě narazit do očí. Nasadil na obličej číňana, ale příliš to nepomáhá. Střídavě se propadá a naráží nohama na zmrzlou a hrbolatou oranici. Pracovní brašna mu těžkne na ramenou. Chvillemi padá nebo se pokouší sklouznout.

Ragy si uvědomuje, že ta náblížka mu přijde draho. Takový nejapný nápad, kroutí hlavou. Ušel už třetinu cesty a vracet se postrádá smysl. Zatne raději zuby, pohrouží se do zaťatého tranzu a šlape dál, přes nekonečný Ruský lán. Sníh mu napadal do bot a nyní tam vesele roztává. Že já si

musím díky své blbosti, hrát na polárníka, tiká mu v hlavě. Do chalupy přichází značně zdevastovaný.

Paní Buriánková, které se pro její hubenost dole ve vsi přezdívá Hubená Anča, ho vyhlíží zdaleka. Žije tu na samotě jako poustevník. Je to malá žena s usměvavým obličejem. Září z něj bystré hnědé oči. Na sobě má zelenou vatovanou bundu, přes ní zástěru ze které čouhají krátké buclaté nožičky v modrých teplákách. Zdá se, že kalhot bude několik vrstev. Zakončeny jsou umolousanými bagančaty, jistě nejméně o tři čísla většími, než mají být. Zástěra bývala také kdysi zelená, ale časem ji zanesl tmavý nános. Kresba látky zaniká pod přikrovem slité špíny.

Po krátké domluvě se oba pustí do práce. Slepice jsou zavřené v kurníku. Paní pokaždé otevře dvířka a jakmile se pták snaží proběhnout je zručně polapen. Poté umístěn do zástěry a sevřen koleny. Ragy každou slepici pozorně prohlíží. Bohužel zjišťuje, že některé jsou pozitivní.

Pomoenice je ukládá zvlášť, pod bednu. Když skončí prohlídka, krčí se tam čtyři. Čeká je krátký život. Bohužel musí být utraceny. Ragy to sděluje Anče. Obává se, že se jí to nebude líbit. Razantní žena je však v pohodě.

„Ještě bych od nich mohla chytit nějakou nemoc,“ zareaguje rázně. „Nechci je!“

Pod střechou na zápraží stojí špalek do kterého je vetknuta sekera. Anča popadne nebezpečný nástroj. Vytáhne schlíplého opeřence následuje krátký rozmach a bezhlavý pták je vypuštěn. Zamává prudce křídly a vznáší se přes chalupu. Na bílém sněhu dělá cestičku z červených kapek krve. Paní se nad tím nikterak nepozastavuje. Další a další rozmach a podobný následek. Střechu sice přelétl jenom první nešťastný tvor, ale krvavé kapky a peří létá po celém

nádvoří. Na konci posledního vzletu zůstává ležet jen nehybný chuchvalec. Paní Buriánková posledním rozmachem hubeného tělíčka zatíná sekeru do špalku. Majitelka drobné postavy od které by nikdo nechtěl chytit ránu, utírá ruce do zástěry na které opět něco přibýlo. Zatváří se slibně a povídá: „Dáme si kašičko?“

Ragy je z toho fofru celý zkoprnělý. Čvachtá mu v botách, mokré nohavice studí lýtka, ruce jako by nebyly jeho a to ho ještě čeká zpáteční cesta. Má však českého turka rád. Nadšeně přikyvuje. Těší se na teplo chalupy. Obratem vstupuje dovnitř.

Řekne si. Je zde syrovo. Sporák stojí hned u dvěří. Je plný hrnců různé velikosti, ale zjevně studený. Tady se nikdo neohřeje. Je tu strašný nepořádek. Hrnce mísy, kbelíky a různé nářadí se válí po celém bytě. V koutě místnosti spí na kusu hadru velký černý pes. Jen pootevře oči, hlavu nezvedne. Nahoře na skříni sedí dvě zrzavé kočky. Další je na příborníku. Tu poslední sráží žena ze stolu. Těsně před tím, než tam usadí návštěvu. Stůl je rovněž plný hrnců, časopisu a různého nepořádku. Paní vše jedním pohybem odhrne stranou. Ze změti vyhmátne dva hrnečky. Vypadají dobře. Bílé s červenými kolečky.

Podívá se dovnitř a něco se jí nelíbí, protože je prudkým fouknutím vyčistí. Další kontrolní pohled. Zdá se to málo a hrnečky jsou zabaleny do zástěry a vytřeny. Zástěra je zřejmě univerzální. Hodí se ke všemu. Malou chvíli zpět se v ní nacházely slepice. Ragymu vyrazí husí kůže po celém těle. Proč mne nikdo nevaroval? Přemýšlí jak nalézt něja- kou výmluvu a vypařit se. Jenomže paní je hovorná a starostlivá. Usmívá se a tváří tak laskavě, že host nedokáže překonat svou slušnost a zůstává. Voda se už vaří na ploténce. Tady je tolik hrnců a nepořádku, že se mu podaří

nápoj nenápadně někam vychrstnout, myslí si návštěvník. Jinak to nejsou mlčenlivé, trapné okamžiky. Paní je inteligentní, humorná a hovorná. Za chvíli je káva na stole. Anča hovoří a hovoří. Ragy vhazuje do do hrnečku kostku cukru. Překvapeně sleduje jak na hladinu vyplulo velké mastné kolo. Moc by ho zajímalo co se tam nalézalo. Zbytek potravy nebo něco po slepicích ze zástěry? Rozhlíží se po místnosti. Kam já to kafe mrsknu? Teď jenom načasovat vhodný okamžik. Jenmže paní hovoří a nespouští z něj oči. Zaražený host pozvolna míchá kávu. Situace se nemění, paní hovoří a on míchá.

Káva stydne. Hubená Anča stále hovoří a hovoří. Má to logiku, žije sama v odlehlé chaloupce. Chlap by se zašel vypovídat do hospody. Ragy bere hrnek do ruky. Jenom na chvílku se Anča podívá jinam a někam to poletí.

Její oči na něm stále ulpívají. Pusa ženy se nezastavuje. Podezírá ji, že si uvědomuje situaci a kochá se jeho bezmocností. Minuty se vlečou. Vhodná chvílka nikde. Ragy mu je zima, ale potí se, jako by místnost byla přetopená.

Už nejméně hodinu sedí s vystydlým hrnečkem v ruce. Mastná skvrna na hladině už ztuhla. Podívej se jinam, myslí si host. Žena ho však stále hypnotizuje. Další půlhodinka se provlekla.

Ragy je slušný, usmívá se a zdvořile naslouchá. Nedokáže si vymyslet náhlou nevolnost, kočky neshodí žádný předmět ze skříně, pes se nepůjde proběhnout, paní se nepodívá z okna ven. Je to jasné, nic se nestane. Nemůže vyvěsit bílou vlajku. Tady se neválčí. Máme tu jen odsouzenec, který vyčerpal všechny možnosti.

Musí sebrat veškeré síly co mu zbyly po těch zážitcích. Zhluboka se nadechne. Jedním douškem pošle celý obsah hrnku do žaludku. Popadne tašku a přechá ven.